

[Knud Lind]

mangler i forslaget; deri har Kristeligt Folkeparti ret. Jeg håber, at man så vil medvirke i udvalgsarbejdet til at få ændret det til det bedre, men hvis disse mystiske underhåndsaftaler er en realitet, kan det godt blive lidt vanskeligt.

Nu sagde Kristeligt Folkepartis ordfører, at det var noget skidt, men der var dog et fundament, og så kunne man altid lave noget bedre bagefter. Jeg er glad for, at ordføreren for Kristeligt Folkeparti ikke er med til at bygge Storebæltsbroen; så ville det være skidt.

Justitsministeren (Engell):

Jeg vil gerne starte med at takke for den – så vidt jeg kan bedømme det – meget brede tilslutning, der er til dette forslag. Der er blevet stillet en række spørgsmål. Nogle af dem vil nok egne sig til det videre udvalgsarbejde, men jeg skal her i mine kommentarer til indlæggene forsøge at besvare i hvert fald nogle af spørgsmålene.

Det er jo rigtigt, som flere ordførere har været inde på, at forslaget og debatten om dette spørgsmål har været længe undervejs. Det blev sagt, tror jeg, af hr. Jørgen Estrup, at det var en historisk dag. Der er blevet talt om Finderup Ladé og om »Nøddebo Præstegaard« og sidste akt af »Hamlet«. Man kan sige, at den lange vej måske minder mere om Holbergs »Den Stundesløse«, der nu omsider er kommet noget mere til ro.

Det, vi lægger vægt på, er selvfølgelig den dagsorden, der blev vedtaget den 12. april 1988, og som har været udgangspunktet, som flere har peget på, ved udarbejdelsen af dette lovforslag. Efter vores opfattelse er det ganske afgørende at sikre, at medlemmer af faglige sammenslutninger selv kan bestemme, om de over medlemskontingentet vil yde støtte til politiske partier eller partipolitiske formål i øvrigt. Det er så her, vi har forslaget om den skriftlige erklæring, der giver mulighed for en fritagelse.

Der er flere af ordførerne, som har kritiseret den form, som vi har valgt i forslaget. Jeg tror, det vil vise sig, at den vil kunne fungere effektivt. Vi lægger ganske megen vægt på det element, der er indbygget i forslaget om vandtætte skodder mellem foreningernes revisorer, som det fremgår, på den ene side og så foreningen selv med hensyn til de medlemmer, som ikke ønsker, at der skal gives tilskud.

Jeg synes også, man skal være opmærksom på en opgørelse, der for nylig blev foretaget i

LO-Bladet i februar måned, hvor det viste sig, at 2 procent af medlemmerne inden for de faglige foreninger, der i dag selv har gennemført sådanne ordninger, nemlig HK, Metal og Kommunalarbejderforbundet, havde valgt at sige nej til at støtte de politiske partier i 1990. I alt drejer det sig om ca. 12.000 medlemmer, fremgår det af LO-Bladet, der har valgt denne mulighed i de 3 forbund. Jeg er overbevist om, at der med vedtagelsen af dette forslag naturligvis vil blive mere opmærksomhed på hele dette område, og at andre også vil gøre brug af denne mulighed.

Jeg tror også, at offentliggørelse af partiregnskaber vil være med til at skabe klarhed over partiernes økonomi og først og fremmest være med til at fjerne nogle af de myter, der er om de politiske partiers ressourcer. Der er ingen tvivl om, at partierne sammenlignet f.eks. med de faglige organisationer er økonomiske dværge. Alle, der har deltaget i partipolitisk arbejde, og det uanset hvilket politisk parti vi måtte tilhøre, ved jo, hvor store økonomiske vanskeligheder der er ved f.eks. at gennemføre kurser, konferencer, tillidsmandsuddannelser og tilsvarende, dér har vi i alle partierne slet ikke de muligheder, som kunne være ønskværdige i et folkestyre som vort. Uden den kæmpestore frivillige indsats, der ydes i alle partier rundt omkring i landet i mange vælgerforeninger, kredsforeninger og amtsforeninger, ville det ganske enkelt ikke være muligt at bære den form for folkestyre, medlemsdemokrati, som vi kender i dag.

Jeg ser også de politiske partier som et vigtigt element i hele folkestyrets udvikling, og jeg vil da gerne hæfte mig ved, at hvis man ser på udviklingen siden 1960'erne, så har de gamle partier, alle partier faktisk, oplevet et stærkt fald i deres medlemstal. I løbet af de sidste 30-40 år har i hvert fald de gamle partier mistet ca. to tredjedele af deres medlemsskare, og ingen af de nye partier – måske bortset fra Kristeligt Folkeparti – har for alvor kunnet skabe sig en stærk medlemsorganisation.

Udviklingen – og det er også ganske interessant i de danske partiers medlemstal – står jo i skærende modsætning til udviklingen i andre nordiske lande, hvor organisationsprocenterne er over dobbelt så høje.

Jeg tror, der er mange grunde til den negative udvikling, og det er jo ikke det, vi skal diskutere her i dag, men en af dem kan være, at de politi-